

Hyvää ympäristöä kaikenlaisiin elinpiireihin

Sirkka Saarinen, toimittaja

Hyvin suunniteltua ja toteutettua ympäristörakentamista ei enää tarvitse etsimällä etsiä. Hyviä kohteita löytyy ilahduttavasti niin kotinurkilta kuin julkisissa kohteista.

Hyvän ympäristörakentaminen luo viihtyisyyttä, se on toimivaa ja turvallista, sitä on helppo huoltaa ja kunnossapitää, käytetyt rakennusmateriaalit ovat korkealaatuisia ja paikkaan sopivia. Hyvät kohteet ovat kaikkea tätä. Samalla ne ovat parhaita kannustimia rakentamaan lisää hyvää ympäristöä kaikenlaisiin elinpiireihin: esimerkkeinä *Sukupolvienkortteli ja Vihreistä Vihrein -kortteli Helsingin Jätkäsaarella, Aurinkokiven palvelurakennus Vantaan Kivistössä ja Leppävaaran maauimala Espoossa*. Kaikissa kohteissa on yhtenä materiaalityöntekijänä ollut Rudus Oy.

Aurinkokiven kirkkaat värit toistuvat pihan materiaaleissa ja välineissä

Aurinkokivi Vantaan Kivistön keskustassa on palvelukeskus, jonka monikäyttöisissä ja muunneltavissa tiloissa kaiken ikäiset kivistöläiset kohtaavat. Vuoden 2016 elokuussa valmistunut päiväkotit, 500 oppilaan alakoulu ja neuvola ympäröivät yhteisessä käytössä olevia tiloja. Lisäksi tiloissa toimii musiikkiopisto ja kuvataidekoulu. Rakennuksen laajennusosa, jonne tulee yläkoulu, on suunnitteilla.

Rakennuksen on suunnitellut *Playa Arkkitehdit Oy*. Pihasuunnittelusta on vastannut *LOCI maisema-arkkitehdit Oy*. Suunnitelma perustuu kilpailuvoittoon. Pääurakoitsija oli *Fira Oy* ja pihaurakoitsija oli *Hortensis Oy*.

Rakennus sijoittuu tontin eteläosaan Ruusu-kuvartsinkadun reunalle. Kadun varteen sijoitettu aukio avautuu etelään tarjoten asukkailla luontevan kohtaus- ja oleskelupaikan. Aukion

pinta on porrastettu maastonmuotojen mukaan. Pintamateriaaleissa on suosittu läpäiseviä pinnoitteita.

Välitunti- ja leikkipihat sijaitsevat rakennuksen toisella puolen liittyen ympäröiviin puistoalueisiin. Ne on rajattu kasvillisuudella omiin pienempiin pihataskuihinsa.

Suunnittelun tavoitteena oli yhdistää pihalue ja rakennus visuaalisesti yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Rakennuksen kirkkaat värit toistuvat pihan pintamateriaaleissa ja välineissä. Alakoulun pihalle on sommiteltu pyöreitä keltaisia "aurinkoja", joihin pihavälineet sijoittuvat.

Pihan pohjoisosa on luonteeltaan metsäisempi ja liittyy ympäröiviin puistoalueisiin. Alueelle on istutettu eri puulajeja, jotka on varustettu opaskyltein.

Sukupolvienkortteli kaiken ikäisille

Helsingin Jätkäsaareen valmistunut sukupolvien korttelissa on kolme yhtiötä: HOAS:n, Settlementtiasuntojen ja Asuntosäätiön kohteissa on asuntoja opiskelijoille, erityisryhmille ja perheille. Sukupolvienkorttelista löytyy tiloja monenlaiseen vapaa-aikaan ja tekemiseen. Rakennusten läpi kulkee esteetön reitti, jota pitkin pääsee suurimmaksi osaksi sisäkautta korttelin yhteisiin tiloihin. Niissä on mm. ravintola, talopesula, kuntosali, elokuvatalo. Pihalla on pyöräpaikat merikonteissa. Piha on kokonaan maanvarainen.

Sukupolvien korttelin pääsuunnittelija on *Arkkitehtitoimisto Hedman & Matomäki Oy* ja yhteispihan pihasuunnittelija *Maisema-arkki-*

1 Aurinkokiven piha-alue ja rakennus yhdistyvät visuaalisesti yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Rakennuksen kirkkaat värit toistuvat pihan pintamateriaaleissa ja välineissä.

2 Aurinkokiven pintamateriaaleissa on suosittu läpäiseviä pinnoitteita. Maaston muodoissa on huomioitu myös veden läpäisevyys ja hulevesien viivytys.

Vantaan kaupunki

1

2

Rudus Oy

3

Rudus Oy

4

Rudus Oy

5

LOCI-maisema-arkkitehti Oy

6

3 Ympäristörakentamisen - ja rakennuksen värit kohtaavat. Tasoeroja on rakennettu leveillä portailla ja luiskilla.

4 Aurinkokiven värikäs piha tarjoaa erilaisia oppimisympäristöjä ja oleskelutiloja.

5 *Stig Baumgartnerin* teos "Kuinka paljon valo on" toteutettu rakennuksen pääsisäänkäynnin yhteyteen.

6 Sukupolvien korttelissa, Länsisatamankadun ja Hyväntoivonkatu 6:n sisäpihan on suunnitellut Maisema-arkkitehdit Byman & Ruokonen Oy. Sisäpiha on monipuolinen ympäristörakentamisen kohde, jossa on taidokkaasti yhdistelty eri muotoja ja materiaaleja. Hauska serpentiinikuvio seikkailee pitkin pihaa. Pehmeät muodot toistuvat istutusalueissa, muureissa ja kiviladonnoissa. Värit ja pinnat sointuvat kauniisti ympäröiviin rakennuksiin. Piharakenteissa on käytetty Rudus Oy:n Akvakiviä, Vakionoppakiviä ja Askel porraskiviä.

7 Sukupolvien korttelissa porraskiviä on kohteessa käytetty perinteisen portaan lisäksi myös istutuslaitaiden reunuksissa.

7

Rudus Oy

8

Rudus Oy

9

8–10 Helsingin Jätkäsaaren Sukupolvienkorttelin muodostavat kolme kerrostaloa, joiden perusideana on yhteisöllisyyden lisääminen. Koti laajenee monikäyttöisiin yhteisiin tiloihin, jotka luovat kohtauksia. Myös piha-alueet ovat yhteisessä käytössä ja kohtauspaikkoina. Pihan materiaaleina on käytetty paikallalavalettua betonipintaa sekä betonilaattoja ja -kiviä.

11–14 Vihreistä vihrein-korttelissa selvitetään viherkentämisen toteuttamista ja toimivuutta kerrostalon katoilla ja julkisivuilla. Pihan päällysteissä kokeillaan mm. ilmaa puhdistavia Airi-kiviä. Kulkuväylillä on käytetty monipuolisesti betonituotteita.

10

Rudus Oy

11

Rudus Oy

12

Rudus Oy

13

Rudus Oy

14

tehdit Byman & Ruokonen Oy. Urakoitsijana on NCC Rakennus Oy.

Tavoitteena oli kytkeä kortteli myös Jätkäsaaren satamahistoriaan, josta rouheat materiaalit, betoni ja merikontit ovat esimerkkinä. Pihalla on kaikkien käyttöön tarkoitettuja toimintoja: kuntoiluvälineitä, leikkipaikka, puutarha-oleskelua ja grillipaikka merikonttien välissä. Kaasugrilliä säilytetään kontissa. Konttien vieressä olevat kasvit ovat syötäviä: marjapensaita ja hedelmäpuita, lisäksi konttialueella on asukkaille tarkoitettut kasvilavat.

Sisäpiha on monipuolinen ympäristörakentamisen kohde, jossa on taidokkaasti yhdistelty eri muotoja ja materiaaleja. Hauska serpentiinikuvio seikkailee pitkin pihaa. Pehmeät muodot toistuvat istutusalueissa, muureissa ja kiviladonnoissa. Värit ja pinnat sointuvat kauniisti ympäröiviin rakennuksiin. Porraskiviä on koh-

teessa käytetty perinteisen portaan lisäksi myös istutusaltaiden reunuksissa.

Pihan pinnoite on tehty paikallavaletusta betonista ja nurmikivistä. Liikuntasamat ovat noppakiveä.

Keskipihan alimmassa kohdassa on hulevesien viivytysalue.

Vihreistä vihrein korttelissa erikoiskivi Airi

Vihreistä vihrein asuinkortteli on TA-Yhtiöiden hanke, jossa kahdessa asuinrakennuksessa on puolet asumisoikeus- ja puolet vuokra-asuntoja. Hanke sai alkunsa TA-Yhtiöiden edustajan Markku Hainarin ja maisemasuunnittelija Taina Suonion yhteisestä tahtotilasta toteuttaa niin vihreä kortteli kuin mahdollista. Rakennusratkaisut ja materiaalivalinnat tehtiin ottaen huomioon niin ekologiset kuin kestävän kehityksen

periaatteet.

Pääurakoitsijaksi valikoitui Rakennusliike Reponen Oy, joka on ollut energiatehokkaan rakentamisen edelläkävijä. Maisema-arkkitehtina kohteessa oli LOCI maisema-arkkitehdit Oy.

Vihreistä vihrein -korttelissa selvitetään viherrakentamisen toteuttamista ja toimivuutta kerrostalon katoilla ja julkisivuilla sekä saada tietoa kasvillisuuden vaikutuksesta asumisviihtyisyyteen ja yhteisöllisyyteen.

Vastaavaa hanketta ei ole aiemmin toteutettu Suomessa eikä muissa Pohjoismaissa.

Vihreistä vihrein -projektiin toimitettiin normaalia kerrostalokohteesta poiketen autohallin lattiaan kuitubetonia ja kevytsorabetonia pihakannen kevennystyöteeksi.

Pihan pinta on päällystetty Ruduksen Airi-betonikivellä. Airi on Ruduksen ratkaisu fossiilisten polttoaineiden käytöstä syntyvien

15

16

haitallisten typpioksidien vähentämiseksi ilmasta. Betonimassassa käytettävien lisäaineiden, auringonvalon ja hapen reaktion tuloksena syntyy terveydelle vaarattomia typpiyhdisteitä, jotka huuhtoutuvat sadevesien mukana pois kivien pinnoilta. Ilmaa puhdistavia Airi-kiviä on mahdollista valmistaa useissa kivimalleissa.

Viherrakentajana kohteessa oli työyhteisöliittymä *Vihreistä Vihrein, Koiviston Vihertyö Oy ja Vihermali Oy*.

Leppävaaran maauimalassa korostettiin helppohoitoisuutta

Espoon Leppävaaran uimahalliin rakennettiin peruskorjauksen ja laajennuksen yhteydessä kokonaan uusi maauimala. Se otettiin käyttöön keväällä 2016. *Pöry Finland Oy* vastasi sekä uimahallin että maauimalan pää-, arkkitehti- ja sisustussuunnittelusta.

Leppävaaran uimahalli on peruskorjattu palvelemaan monipuolista toimintaa myös ulkotiloissa. Maauimalan puolella on useita altaita, vesiliukumäki, leikkialue, pelikenttiä sekä oleskelutiloja, kuten kahvilan terassi ja aurinkoterassi, joista näkyy koko allasalue. Alueen eritasoiset ja erilailla perustetut nurmet antavat alueelle eri toimintoja kokoavan viherreiden, ja niillä on myös auringonotto sallittu. Myös luonnonmukaisuus on otettu huomioon perustamalla osa nurmikoista luonnonniityksi.

Monipuoliset istutukset, joissa on myös pitkään kukkivia maksaruohomattoja sekä perenna- ja heinäalueita, kaunistavat ympäristöä ja saavat yleisön viihtymään.

Allasalue on päällystetty komposiittilaudoilla ja betonilaatoituksella. Erilaiset betonikivipinnat antavat maauimalalle ilmettä ja rytmittävät tasojen. Allasalueella on käytetty Ruduksen Roomalaista laattaa, jossa osa harmaista laatoista on korvattu hiekanvärillä betonikivillä. Pääsisäänkäynnin, aurinkoterassin, invaluisikan sekä huoltorakennukselle johtavan laatoituksen väri on mustavalkoinen.

Ulkoalueen suunnittelussa on pyritty mahdollisimman helppoon huoltamiseen. Kaikki betonirunkoiset altaat niin sisällä kuin ulkona ovat kaakelin sijaan haponkestävää terästä. Aurinkoterassin nurmikko on tekonurmea, joka ei vaadi leikkausta. Alueelle ei ole istutettu lehtipuita, joten altaaseen ei päädy helposti lehtiä. Sen sijaan alueella on muun muassa havuistutuksia.

Uimahallin ja maauimalan pääurakoitsija oli *Hartela Oy*. Pihaurakan toteutti *Koiviston Vihertyö Oy*.

Uimahallin vanha osa peruskorjattiin siten, että professori *Osmo Lapon* suunnitteleman, vuonna 1969 valmistuneen uima-allastilan alkuperäistä interiööriä säilytettiin mahdollisimman paljon.

15-16 Espoon Leppävaaran uimahalli valmistui vuonna 1969 ja sen on suunnitellut professori, arkkitehti *Osmo Lappo*. Uimahallia laajennettiin vuodesta 2013 alkaen ja laajennustyöt valmistuivat tammikuussa 2016. Laajennuksen mukana uimahalliin tuli lisäksi kahvila, kesäisin toimiva maauimala, hieroja ja kuntosali. Uimahallin iso allas on 25 metriä pitkä ja siinä on 8 rataa. Lisäksi uimahallissa on hyppyyllä, terapiaallas, kaksi poreallasta, kylmävesiallas ja kahluaallas. Maauimalan iso allas on 50 metriä pitkä ja siinä on 10 rataa. Maauimalassa on myös monitoimiallas, kahluaallas, vesiliukumäki, kaksi rantalentopallokenttää, katukoripallokenttä ja leikkialue sekä oleskelutiloja ja kahvila.

17

Good environment in all environments

High quality environmental construction creates comfort, is functional, safe, and easy to maintain, the materials used are of a high standard and suitable for their purpose of use. Good environmental projects fulfil all these requirements. At the same time they provide the best motivation to build more good environments in all kinds of environments; examples include the Generations' Block and the Greenest of the Green Block in the Jätkäsaari area in Helsinki, the Aurinkokivi Service Centre in Vantaa's Kivistö area, and the Leppävaara open-air swimming pool in Espoo.

The design objective of Aurinkokivi Service Centre was to combine the outdoor area and the building into a visually consistent whole. The bright colours of the building are repeated in the courtyard materials and fixtures.

The Generations' Block was designed with a link to the harbour history of Jätkäsaari, using rough materials, concrete and marine containers as examples.

The idea behind the Greenest of the Green Block is to study the implementation and functioning of green construction in a residential town block, on the roofs and facades of apartment blocks, as well as to gather information about the effect of plants on living comfort and

communal spirit. The courtyard is paved with Airi concrete slabs which boast air purifying properties.

The pool area in Leppävaara open-air swimming pool is covered with composite boards and concrete tiles. The different concrete stone surfaces enliven the pool facility and identify the various levels. Easiness of maintenance has been an important aspect in the design of the outdoor areas.

17 Maauimalan piha-alueiden suunnittelussa on otettu huomioon viihtyisyys, toimivuus ja helpohoitoisuus.

18 Allasalueen kiveykset on helppo pestä. Kiveyksiä kiertävät noppakivet on saumattu betonilla, jolloin niiden väleistä ei kasva rikkaruohoa. Talon ulkopuolella olevat kiveys- ja asfalttialueet voidaan harjata pesevällä harjakoneella. Suihkut sijaitsevat paikalla valetuilla kaarevilla betoniseinäkkeillä.

19 Maauimalan piha-alueiden laatoituksessa on käytetty erivärisiä laattoja, mikä tuo modernia ilmettä. On tärkeää, että isot laatat tuntuvat mukavalta paljaiden jalkojen alla.

Rudus Oy

18

Rudus Oy

19